DOMSTOLENS DOM
AF 11. OKTOBER 1983 [1]

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber mod Den italienske Republik

»Traktatbrud — gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for godstransport og personbefordring«

Sag 273/82

Sammendrag

Medlemsstater — forpligtelser — gennemførelse af direktiver — traktatbrud — påberåbelse af omstændigheder i den nationale retsorden — kan ikke ske
(EØF-traktaten, art. 169 og 189, stk. 3)

En medlemsstat kan ikke påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser i henhold til fællesskabsdirektiver ikke overholdes.

I sag 273/82

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved Alberto Prozzillo, medlem af Kommissionens juridiske tjeneste som befuldmægtiget, og med valgt adresse hos Oreste Montalto, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøger,

mod

DEN ITALIENSKE REPUBLIK, ved A. Squillante, afdelingschef i udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, repræsenteret ved og bistået af Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato, og med valgt adresse i Luxembourg hos Italiens ambassade, 5, rue Marie-Adelaïde,

sagsøgte,

1 — Processprog: Italiensk.

hvorunder der er nedlagt påstand om, at det statueres, at Den italienske Republik har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i medfør af EØF-traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme Rådets direktiv 77/796 af 12. december 1977 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for personbefordring og transportvirksomhed inden for godstransport ad landevej omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af etableringsfrihed for de pågældende udøvere af transportvirksomhed (EFT L 334, s. 37),

har

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten J. Mertens de Wilmars, afdelingsformændene T. Koopmans og Y. Galmot, dommerne A. O'Keeffe, G. Bosco, U. Everling og C. Kakouris,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: P. Heim

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og indledende procedure

1. Ifølge Rådets direktiv 77/796/EØF af 12. december 1977 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for personbefordring og transportvirksomhed inden for godstransport ad landevej omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af etableringsfrihed for de pågældende udøvere af transportvirksomhed (EFT L 334 af 24. 12. 1977, s. 37), skal medlemsstaterne træffe visse foranstaltninger vedrørende etablering på deres område af de fysiske personer og selskaber, som er nævnt i afsnit I i det

almindelige program for fjernelse af hindringer for den frie etableringsret, med hensyn til udøvelse af transportvirksomhed inden for godstransport og personbefordring ad landevej (EFT specialudgave IX, s. 7). Disse foranstaltninger vedrører udstedelse og anerkendelse af dokumenter, der skal tjene som bevis for hæderlighed, solvens, økonomisk evne og faglige kvalifikationer hos de pågældende udøvere af transportvirksomhed.

Direktivets artikel 7, stk. 1, lyder således:

»Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv inden den 1. januar 1979 og underretter straks Kommissionen herom.«

2. Da Kommissionen stadig ikke den 9. oktober 1980 havde modtaget en sådan meddelelse fra den italienske regering, antog den, at de nationale bestemmelser ikke var blevet udstedt, og anmodede i en skrivelse af samme dato den italienske regering om inden to måneder at fremsætte sine bemærkninger i anledning af denne overtrædelse af direktivet. Denne skrivelse synes ikke at være blevet besvaret.

Den 8. januar 1982 fremsatte Kommissionen en begrundet udtalelse, der fremsendtes til den italienske regering den 15. januar 1982. Kommissionen konkluderer heri, at den italienske regering, ved ikke at have efterkommet direktiv 77/796/EØF, har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til EØF-traktaten. Kommissionen gav den italienske regering en ny frist på to måneder til at træffe den nødvendige foranstaltninger for at efterkomme den begrundede udtalelse.

Ved skrivelse af 22. januar 1982 fra Italiens stedfortrædende faste repræsentant ved De europæiske Fællesskaber anerkendte den italienske regering modtagelesen af denne udtalelse.

II — Parternes påstande

1. Ved stævning, indgivet den 6. oktober 1982, har Kommissionen nedlagt følgende påstande:

— det statueres, at Den italienske Republik har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i medfør af EØF-traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme direktiv 77/796/EØF om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for personbefordring og transportvirksomhed inden for godstransport ad landevej omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af etableringsfrihed for de pågældende udøvere af transportvirksomhed;

— Den italienske Republik tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

2. Den italienske regering har ikke nedlagt nogen egentlig påstand.

III — Skriftveksling

Stævningen blev registreret på Domstolens justitskontor den 6. oktober 1982.

Ved skrivelse af 17. januar 1983 meddelte Kommissionen, at den frafaldt replik.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

IV — Parternes anbringender og argumenter

1. Kommissionen har i stævningen redegjort for de forskellige bestræbelser, den har udfoldet for at formå den italienske regering til at iværksætte de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 77/796/EØF. Den gør nærmere gældende, at det er åbenbart, at Italien var forpligtet til at træffe disse foranstaltninger, samt at dette ikke er sket. Ifølge Domstolens praksis har Den italienske Republik dermed undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i medfør af EØF-traktaten.

2. Den italienske regering har i svarskriftet anført, at det for at vedtage de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktivet i italiensk ret var nødvendigt at forberede et lovforslag med passende bestemmelser, og at fremsætte dette i parlamentet. Et sådant lovforslag er allerede blevet godkendt i deputeretkammerets 10. udvalg, men senatets godkendelse, der kan forventes inden for kortere tid, mangler endnu, for at lovgivningsprocessen er tilendebragt.

De italienske regering har ikke udtrykkeligt angivet, at dette lovforslag kun vedrører udøvere af transportvirksomhed inden for godstransport, men dette følger af, at den samtidig anfører, at et andet lovforslag, som vedrører udøvere af transportvirksomhed inden for personbefordring, er under udarbejdelse.

Den italienske regering har videre anført, at selv om det må anerkendes, at der er sket forsinkelser med hensyn til udarbejdelsen af de til direktivets gennemførelse nødvendige foranstaltninger, vil den under alle omstændigheder gøre sit yderste for, at de allerede indledte procedurer bliver bragt til afslutning hurtigst muligt.

3. Kommissionen har i en skrivelse af 14. januar 1983 anført, at den italienske regering i sit svarskrift må antages at have erkendt overtrædelsen af direktivet, hvorfor Kommissionen har frafaldet replik.

V — Mundtlig forhandling

Den italienske Republiks regering, ved P. Ferri, avvocato dello Stato og Kommissionen, ved A. Prozzillo, medlem af Kommissionens juridiske tjeneste, har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 14. september 1983.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 14. september 1983.

Præmisser

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens justitskontor den 6. oktober 1982, har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber i medfør af EØF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det statueres, at Den italienske Republik har undladt at opfylde forpligtelser, som påhviler den i henhold til traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har udstedt de nødven-

dige bestemmelser for at efterkomme Rådets direktiv 77/796 af 12. december 1977 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for personbefordring og transportvirksomhed inden for godstransport ad landevej omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af etableringsfrihed for de pågældende udøvere af transportvirksomhed (EFT L 334, s. 37).

2 Ifølge direktivets artikel 7, stk. 1, skulle medlemsstaterne inden den 1. januar 1979 træffe de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme dette.

3 Den italienske regering har fremhævet, at den har bestræbt sig på at iværksætte den til direktivets gennemførelse nødvendige lovgivningsproces, men den vil ikke bestride, at Den italienske Republik ikke har opfyldt sin forpligtelse til at iværksætte direktivet inden for den fastsatte frist.

4 Særligt har den italienske regering anført, at det med hensyn til iværksættelsen af den del af direktivet, der vedrører eksamensbeviser og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for godstransport, har været nødvendigt at udarbejde et lovforslag med passende bestemmelser, og at fremsætte dette i parlamentet. Dette lovforslag er blevet godkendt af deputeretkammerets 10. udvalg, men senatets godkendelse, der kan forventes inden for kortere tid, er nødvendig for, at lovgivningsprocessen er tilendebragt.

5 For så vidt angår iværksættelsen af den del af direktivet, der vedrører udøvere af transportvirksomhed inden for personbefordring, anfører den italienske regering, at et andet lovforslag er under udarbejdelse.

6 Disse forhold kan ikke afhjælpe det traktatbrud, der er blevet gjort gældende mod Den italienske Republik. Ifølge Domstolens faste praksis kan en medlemsstat ikke påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser i henhold til fællesskabsdirektiver ikke overholdes.

7 Det må derfor fastslås, at Den italienske Republik ved ikke inden for den fastsatte frist at vedtage de bestemmelser, der er nødvendige for at efter-

komme Rådets direktiv 77/796 af 12. december 1977, har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til traktaten.

Sagens omkostninger

8 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde dens omkostninger. Sagsøgte har tabt sagen og bør derfor tilpligtes at afholde dens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1. **Den italienske Republik har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i medfør af traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har udstedt de nødvendige bestemmelser for at efterkomme Rådets direktiv 77/796 af 12. december 1977 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for personbefordring og transportvirksomhed inden for godstransport ad landevej omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af etableringsfrihed for de pågældende udøvere af transportvirksomhed (EFT L 334, s. 37).**

2. **Sagsøgte bærer sagens omkostninger.**

Mertens de Wilmars Koopmans Galmot

O'Keeffe Bosco Everling Kakouris

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. oktober 1983.

P. Heim
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Præsident